

дозвілля" – С. 297-299

9. Форма // Словник української мови : в 11-ти т. — Київ : Наукова думка, 1979. – Т. 10. - С. 617.

10. Функція // Словник української мови : в 11-ти т. – Київ : Наукова думка, 1979. – Т. 10. - С. 653.

Стаття надійшла до редакції 18.03.2015

L. O. Gonchar

FUNCTIONAL REFERRALS CULTURAL AND ENTERTAINMENT ACTIVITIES OF NATIONAL RESTAURANTS

The article studies and analyzes cultural and entertainment activities of modern Ukraine restaurants. Main tasks are outlined. Defined the role and the basic meaning of "function" and "form" for the entertainment of restaurants.

Specified functions of leisure programs in restaurants such as informative, communicative, recreation (relaxation), interactive, social, valuable, epistemological (cognitive), creative. Determined range of influence of each function to the customer satisfaction by restaurant services.

The important element of the organization of cultural and entertainment programs in restaurants is correct selection of animations according to holidays, seasons, fashion trends, contingent of guests. We consider and investigated forms of modern entertainment programs in Ukrainian restaurants. Justified principles on which it is based.

Key words: *cultural and entertainment activities, a restaurant, leisure, function, form, principle, entertainment programs.*

УДК 792(477.64-2)»1849/1943»(045)

О. О. Демідко

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я: БЕРДЯНСЬКИЙ ТЕАТР (XIX – ПЕРША ПОЛОВИНА XX СТ.)

Статтю присвячено становленню та розвитку бердянського театру у XIX – першій половині XX ст. Висвітлено особливості репертуару, благодійної діяльності трупи та визначено найбільш характерні проблеми театру. Значну увагу приділено творчим пошукам акторського колективу та гастролюючи трупам. Розкрито роль бердянського театру в громадському та культурному житті населення регіону.

Ключові слова: *Бердянський театр, Північне Приазов'я, культурно-мистецький простір, афіша, репертуар.*

Вивчення регіональних традицій театрального мистецтва є однією з актуальних проблем сучасного українського мистецтвознавства. В останні десятиліття активізувалася потреба поглиблених, докладних досліджень мистецьких процесів рк. акт ких х простору окремих регіонів України. Основною причиною подібного інтересу слід вважати визнання високого статусу мистецьких явищ регіонального мистецтва поряд з культурними реаліями столичних центрів. Внаслідок цього важливе місце посідає дослідження внеску, культурно-мистецьких надбань окремих регіонів у загальнонаціональну культурну скарбницю.

Розвиток громадських та соціально-культурних процесів на сучасному етапі

неможливий без урахування та використання історико-культурної спадщини. Незважаючи на значну кількість розвідок у цій галузі актуальною залишається проблема вивчення культурно-мистецького простору Північного Приазов'я, важливого промислово-аграрного центру України, аналіз специфіки розвитку якого є необхідною передумовою для відтворення цілісної картини культуротворчих процесів ХХІ ст.

Важливе значення для формування культурно-мистецького простору Північного Приазов'я мало відкриття і діяльність Бердянського театру. Відсутність комплексних узагальнюючих праць з окресленої теми обумовлює актуальність та необхідність дослідження.

Мета статті – дослідити діяльність Бердянського театру в контексті розвитку театрального мистецтва Північного Приазов'я у ХІХ – першій половині ХХ ст.

Вивченню становлення та розвитку театрального мистецтва Бердянська присвячена невелика кількість наукових та краєзнавчих розвідок В. Константінової [1; 2], І. Лимана [2], В. Михайличенка [3]. У вказаних працях висвітлено загальні особливості театральної культури міста.

Будівля міського театру Бердянська до цих пір вважається однією з кращих архітектурних споруд міста. Зведена вона була в першій половині ХІХ ст. на кошти міського голови Н. Кобозева.

Більше двадцяти публікацій «Одеського Вісника» інформують про розвиток театральної справи в Бердянську. Так, у липні 1845 р. «Одеський вісник» писав, що в місті, нарешті, з'явився театр з дуже порядною російською трупю [2].

Офіційне відкриття театру відбулося 24 квітня 1849 р., про яке городяни могли тільки мріяти. Губернська газета «Одеський вісник» за 1849 р. повідомляла, що: «... всіма шановний старожил Бердянська міський голова і 1-ї гільдії купець Микола Степанович Кобозев, готовий на всілякі пожертви для підтримки всього доброго діла в жилому ним місті, побудував двоповерховий з випаленої цегли будинок з особливою метою: перше припущення його (житловий будинок для сім'ї) не відбулося і він вирішив переобладнати цей будинок в театр» [3, с. 163].

За красою й багатством оформлення бердянський театр був одним з кращих не тільки в Таврійській губернії. Його порівнювали то з Одеським оперним, то з Великим театром у Москві. Це був двоповерховий будинок, верх якого вінчали залізний дах, скульптурні групи та інші ліпні прикраси.

*Бердянський міський театр
Фото із експозиції Бердянського
краєзнавчого музею*

У 1862 р. газета «Одеський вісник» опублікувала опис зовнішнього і внутрішнього оздоблення Зимового театру: «Новий театр перевершив очікування багатьох, хоча вони задалегідь знали, що пан Кобозев затіяв капітальну споруду. «Внутрішнє оздоблення театру представляють: два яруси лож числом 37, крісла, партер і галерея, де пристосований буфет... Замість лампи театр висвітлюється саморобними канделябрами у середині та рк. акт по сторонам. Театр розташований майже в центрі міста; передня сторона будівлі видається дещо монументальною, хоча й позбавлена усіляких архітектурних прикрас; але вона тим і привабливіша, що звернена на головну і широку естраду, яка утворює велику будівлю крамниць і вхід з якої в театр легкий і зручний» [4, с. 47].

У день відкриття Зимового театру на його підмостках трупа акторів під керівництвом режисера Горського грала три водевілі: «Новички в любови», «Граф

літограф» і «Дочь русского актера». Театр був заповнений глядачами. У пресі зазначалося, що «театр може вмістити в собі більше 400 глядачів, хоча на першій виставі їх, ймовірно, було більше. Збір простягався до 325 руб. сер.». Виступ ансамблю трупи та оркестру театру виявився доволі слабким [4, с. 48]. Кореспондент газети пов'язував це з роботою першого орендатора театру і підкреслював, що «між іншим ми порадили б пану Іжорському звернути особливу увагу як на склад трупи, так і на придбання кращого оркестру. Інакше може трапитися, що антрепренерство пана Іжорського закінчиться сумною катастрофою...» [4, с. 49].

У другий театральний сезон завдяки діяльності нового антрепренера пана Маркова театральна справа значно покращилася. Крім вистав, в театрі давалися і маскарадні бали. У театрі почав працювати професійний оркестр. Найбільше вразила мешканців міста п'єса «Развод и свадьба Иоселя Коловоротки». Вона була написана К. Смірновим, найкращим актором трупи, і стала справжнім «знімком з дійсності», була заснована на реальній ситуації з життя Бердянська, чим викликала неабиякий інтерес у глядачів [4, с. 66]. Одеський кореспондент В. Серіков залишив цікаві відомості про театральний колектив Бердянську та приїжджі трупи другої половини XIX ст.: «...трупа акторів під управлінням пана Маркова має декілька чудових персонажів, вона ставила вистави на нашому маленькому, але досить зручному театрі, і доставляла багато задоволення. Особливо всі цікавилися грою теперішнього улюбленця Одеської публіки, актора Зверева. Театр майже завжди був повний. Потім була також, хоча на короткий час, трупа чудових артистів-акробатів під управлінням Мілоті і Сабєка; вона дала тільки кілька вистав. Восени була і трупа рк. акт ки. Нарешті у жовтні був тут проїздом відомий і в Одесі Моріц Гешелес і дав декілька своїх оптичних вистав, але вони, здається, не всім сподобалися» [5, с. 246].

Збереглися афіші театру другої половини XIX ст., які свідчать про активну благодійну діяльність акторів-любителів. Першу виставу з благодійною метою поставила талановита актриса М. Плетнева. А 29 грудня 1862 р. в Бердянську було проведено вже другий благодійний спектакль. Як повідомляв кореспондент «Одеського вісника»: «Їх мета була благородна – допомогти бідним, і в цьому відношенні мета їх, більш-менш, досягнута, не дивлячись на байдужість бердянської публіки, причиною чого стала, на переконання декого, дорожня ціна, призначених аматорами» [4, с. 59]. 19 лютого 1872 р. за ініціативою нового антрепренера трупи пана Александрова, було поставлено спектакль з благодійною метою – заснування при бердянській гімназії стипендії для одного з селян, що вийшов з кріпацтва. Мешканці міста доволі співчутливо віднеслись до подібного заходу, театр був переповнений, виручили 300 руб. [4, с. 249]. 11 березня 1873 р. у міському театрі було проведено благодійний літературно-музичний вечір на користь недостатніх учнів гімназії. Отримано рк. акт збору 420 р. 15 к., А чистого залишку (витрати 57 р. 36 к.) – 362 р. 79 коп. [4, с. 280]. 15 жовтня 1875 р. відбувся благодійний концерт на користь сім'ї Герцеговинцев, які постраждали від

Програма вистави в Бердянському театрі на користь недостатніх учениць жіночої народної школи. 13. 07. 1881.

Фото із фонду Бердянського краєзнавчого музею

війни. Зберігся список акторів-любителів, що брали участь у виставі: М. Пайкос, А. Решетілова, О. Максимова, Е. Бонне, Х. Дуранте, Л. Кортман, І. Бондаренко, А. Гейциг, І. Петров, Я. Дарій [6]. 18 листопада 1875 р. відбулася чергова любительська вистава з благодійною метою – допомогти одній нещасній сім'ї, яка, втративши свого годувальника, впала в безвихідне становище. Йшла комедія В. Дьяченко «Не первый и не последний» і водевіль барона Корфа «Белая камелия» [4, с. 339]. 13 липня 1881 р. на користь недостатніх учениць жіночої народної школи було поставлено спектакль «Злоба дня» [7]. Благодійна діяльність бердянських театралів була не тільки прикладом громадської активності та соціальної творчості, але й сприяла покращенню свого авторитету та створенню власного іміджу. Однак сума з усього збору після благодійних спектаклів не завжди була реалізована за призначенням. Зовсім незначна частина надходила бідним, а решта витрачалася на влаштування аматорських репетицій, музику, декорації та інші театральні аксесуари [8, с. 199].

Роботу театру було побудовано на громадських засадах. Зарплатню отримували дуже рідко. Звичайні вистави не збирали і третьої частини тих грошей, які приносили благодійні спектаклі. Усі прибутки використовували на декорації, костюми, бутафорію тощо. Лише у виняткових випадках давали акторам матеріальну допомогу. У 1876 р. бердянський кореспондент «Одеського вісника» писав: «Ставлення нашого суспільства до місцевого театру більш ніж байдуже. Найбільший збір дає сто-півтора рублив, а звичайний – п'ятдесят-шістдесят рублив. У театрі можна бачити тільки людей службовців, тобто таких, які несуть в театр чи не останній рубль, негоціанти та інші багаті люди його не відвідують» [8, с. 18]. Г. Рінієрі, одеський кореспондент, зазначав, що «індиферентне ставлення місцевого суспільства до працівників храму Мельпомени дійшло до того, що на останній спектакль тутешньої трупи ніхто не з'явився; театр був порожній» [8, с. 167].

Протягом усього часу існування міського театру його підмости використовувалися для гастролей заїжджих театральних труп артистів, місцевих аматорів-театралів. «... Не беремося поки викладати свою думку про гру артистів, – пише все той же «Одеський вісник», – скажімо однак сміливо, що театр сьогодні не примха для Бердянська... служить одною з ознак майбутнього розвитку його...» [3, с. 164]. Водночас мешканці міста не завжди цінували виступи приїжджих знаменитостей. Так, незважаючи на приїзд видатного актора Санкт-Петербурзького Імператорського театру Н. Мілославського, театр відвідувала малочисельна публіка, більшість віддавала перевагу кав'ярням та картам [8, с. 30]. З часом смаки бердянської публіки змінилися, і все більше мешканців міста чекали приїзду знаменитих акторів Імператорського театру. Але наприкінці XIX ст. у Бердянську з'явився новий вид шахрайства: приїжджали, два-три бездарних актора, друкували привабливу афішу, при цьому неодмінно жирним шрифтом звертали увагу на те, що концерт або вистава відбудеться за участю відомого артиста Імператорського театру, і незважаючи на економію та скупість багатьох городян, вони завжди поспішали подивитися на знаменитість. Однак на сцені вони бачили таку неповторно-артистичну гру, яку можна було зустріти тільки на ярмарковому балагані [8, с. 198].

З жовтня 1873 р. по травень 1874 р. міська управа здавала Зимовий театр утримувачу російської драматичної трупи акторові Павлу Полторацькому. Трупа складалася з двадцяти одного актора [3, с. 164].

Якщо спочатку справами театру займалися місцеві діячі, то пізніше турбота про влаштування як театрів, так і бібліотек, музеїв – «та інших подібного роду загальнокорисних установ» спеціально обумовлювалася як один із предметів відома міського громадського управління Міськими положеннями і 1870, і 1892 р. [1, с. 349].

Бердянський міський голова Костянтин Пантелеймонович Константинов перевів у власність міста театр, побудований попереднім міським головою купцем Н. Кобозева. «Одеський вісник» повідомляв у зв'язку з цим у 1873 р, що за пропозицією міського голови на ремонт придбаного у приватної особи за борги театрального будинку було асигновано 2 000 рублів [4, с. 288].

Кореспонденція «Одеського вісника» за 17 червня 1882 р. містила невелику характеристику культурного життя міста, де зазначалося, що «Театр, за відсутністю трупи, пустий; морський, або, точніше, приморський бульвар і сквер, через відсутність музики, рідко відвідується публікою» [1, с. 350].

Разом з тим завдяки спостереженням Райнера Лінднера нам стало відомо, що у сільській місцевості Бердянська переважали пересувні театральні трупи, місто переживало процес професіоналізації, комерціалізації та обуржуазнення театру. Ознаками перерахованих явищ були державне і приватне фінансування зведення цих культурних закладів, договірне врегулювання відносин між містом і підприємцем у сфері театру, відкриття останнього для широких міських кіл завдяки визначеним у договорах цінам на вхідні квитки, створення простору спілкування поза глядацькою залом завдяки роботі ресторанів та облаштуванню фойє в театральних будівлях [1, с. 350].

Згідно з відомостями програм та афіш 1882 – 1883 рр. на сцені бердянського театру йшли наступні вистави: «Женитьба Белугина», «Неутешная вдова» [9], «Злоба дня», «Простушка и воспитанная» [7], «Современная Барышня», «Камердинеръ Франтъ» [10], «Светские ширмы», «Бедовая бабушка» [11]. Серед акторів найбільш часто грали: Г. Ольшанський, Є. Полянська, А. Нелюбов, В. Полянський, К. Островська, В. Апостолов, С. Попова, Є. Ігнат'єва, Г. Габрієлі, В. Апостолов [9; 10].

Новий театральний сезон 1887 р. розпочався з проблем, знову пов'язаних з публікою. Вистави в театрі почалися 20 жовтня; публіка байдуже ставилася до театру, спектаклі декілька раз не відбувалися у зв'язку з нестачею зборів [8, с. 249].

Антрепренери і артисти доволі часто скаржилися на погані збори, на байдужість публіки до театру, на охолодження до мистецтва. Але за свідченням сучасника тих подій причина охолодження та байдужості бердянської публіки була пов'язана з безпосередніми працівниками храму Мельпомени. Як зазначав бердянський кореспондент в «Одеському віснику» за 1889 р.: «театр в більшості випадків представляє авгієві стайні, в яких панує розбещеність, бруд і повна відсутність серйозного ставлення до справи. Дрібні провінціальні сцени наповнюють собою люди не тільки різних племен, станів, але й різний непотріб, покидьки суспільства; вигнані, виключені з різних верств суспільства шукають собі притулок на сцені. Тип дрібного провінціального актора завжди рельєфно виділяється серед інших громадських типів. Червоний ніс, який свідчить про нахили до сильних узиливань, діряві чоботи, рване пальто, засалений кашкет, голена, але колюча фізіономія – ось відмінні риси цього типу. Є звичайно, винятки, але вони, на жаль, рідкісні» [8, с. 276]. Незважаючи на таку песимістичну картину далі кореспондент зауважує, що з початком нового театрального сезону Бердянськ знаходиться в більш кращих умовах: «у нас гостює досить порядна трупа під управлінням пана Михайлова-Муравйова. Принаймні, з 4 – 5 вистав одна завжди буває вдолою за виконанням. Втішає, що на сцені з'явилися побутові російські п'єси, тоді як в попередні роки нас пригощали або французькими мелодрамами, або убивчими п'єсами подібно до «Розбійника Гаркуші» або «Розбійника Чуркіна» і т. ін. З артистів заслуговують належної похвали пані Неверова, актори Вишневський та Караулов. Трупа має хороші збори» [8, с. 276].

Кореспондент журналу «Артист», одного з найбільш провідних видань

театральної періодики останньої третини XIX ст. в Російській імперії, повідомляв: «Справи тутешнього театру йдуть досить задовільно. Ось перелік, нових п'єс, що пройшли на бердянській сцені: «Безумный брат», «В неравной борьбе» «Честь» «В среде тупых людей», «Папашины дочки», «Солдат мадагаскарской королевы» «Горемыка скиталец». Актори Бердянська грають на артільних засадах, режисер трупи – пан Гончаров, розпорядник – пан Кубалов. Слід віддати належну справедливість режисерові тутешньої трупи за його енергію і працю, поставити справу з невеликими силами артистів так, що кожен спектакль дивляться із задоволенням. У наявному складі трупи: пані Кольцова, Пальміна, Волинська, Волчец, Гончарова, Славська і Волкова; панове Гончаров, Кубалов, Дьяконов (артист московського Малого театру), Фабіанський, Бунін, Воронін, Гавриленко, і Донцов» [12]. У березні 1894 р. на сторінках журналу «Артист» повідомлялося, що «фінансування театру в Бердянську і турботи з оренди повністю взяв на себе колишній режисер театру пан Кубалов» [13].

У листі із Бердянську викладач чоловічої гімназії В. Шумі згадує, що «у гімназії гімнастичні зали влітку перетворюється на театр для учнівських вистав, які вельми охоче відвідує публіка. Крім того, є два міських театри: один – зимовий в місті, інший – літній в саду, що знаходиться за версту від міста» [14, с. 363].

Під час громадянської війни в Бердянську побував відомий письменник В. Катаєв. І в перший же вечір він відправився в театр. Згодом у своїй книзі «Кладовище в Скулянах» він напише: «Провів у Бердянську два дні: був у театрі; грали актори відносно погано... На другий день був у міському саду. Там грала наша полкова музика. Народу і інтелігентної публіки – маса!» [3, с. 164].

Голова Бердянського музично-драматичного гуртка любителів Р. Рогов у своєму листі від 1904 р. пропонував поставити ряд спектаклів, з благодійною метою, збори з яких підуть на користь постраждалим у війні на Далекому Сході [15]. На початку XX ст. благодійна діяльність була спрямована на допомогу хворим та бідним, а з початком Першої світової війни всі пожертви, зібрані під час вистав у той час, йшли на допомогу постраждалим від військових дій. Участь в подібних спектаклях приймали як любителі, так і професіонали. Так, члени фізико-медичного суспільства поставили виставу на користь хворих туберкульозом [16].

*Члени фізико-медичного суспільства після вистави на користь хворих туберкульозом
Фото із експозиції Бердянського краєзнавчого музею*

У 1905–1907 рр. А. Гурський взяв в оренду і облаштував у Бердянську названий його ім'ям сад, де побудував дерев'яний театр з партером під дахом. У 1914 р в цьому театрі виступав джазовий оркестр під керівництвом Л. Утьосова.

Станом на середину 1911 р. у місті діяли 2 театри: зимовий міський та літній приватний (Гурського). Обидва театри мали електрику [2].

У 1915 р. на сцені зимового міського театру йшли наступні спектаклі: драма «Мать будущих», спектакль-шутка «И ночь, и луна, и любовь», «Свадьба» [17], комедія-шутка «Как они бросили курить», мініатюра «Рыцарь индустрии», «Простушка и воспитанная» [18],

«Сердце мужчины» [19]. На сцені літнього театру було поставлено «Мисс Гоббс» і «Концертное отделение» [20]. 75 % зароблених коштів від проведення спектаклів

відправляли на обладнання Міських лазаретів для поранених воїнів [18; 19].

У перші роки Радянської влади в Зимовому театрі, перейменованому в 1924 р. в театр ім. В. Леніна, проводились загальноміські та районні заходи. 26 серпня 1931 р. на сцені виступав Л. Рубінштейн [3, с. 164].

Міський театр прикрашав Бердянськ до Другої світової війни, але в 1943 р. при відступі гітлерівці його спалили, як знищили і багато інших історичних будівель Приазов'я.

Таким чином, творче становлення бердянського театру розпочалося у першій половині XIX ст., коли була побудована розкішна будівля театру. Протягом XIX ст. особливостями формування театрального мистецтва міста стали: слабка підготовка театральних колективів, низький рівень зацікавленості та відвідуваності театру. Разом з тим театральні працівники проводили широку благодійну діяльність у різних напрямках. На початку XX ст. розширюються репертуар, відкривається літній театр, що сприяло розвитку театрального мистецтва в місті та регіоні в цілому.

Список використаної літератури

1. Константинова В. М. Урбанізація: південноукраїнський вимір (1861 – 1904 роки) / В. М. Константинова. – Запоріжжя : АА Тандем, 2010. – 596 с.
2. Константинова В. Бердянск: история театров [Електронний ресурс] / В. Константинова, И. Лыман // Города - порты. – Режим доступа : <http://blacksea.gr/ru/cities/berdyansk/3-1-2-1/>
3. Михайличенко В. Бердянск: взгляд через столетия / В. Михайличенко, Е. Денисов, Н. Тишаков. – Бердянск : Південна зоря; Запорожье: Дикое Поле, 2010. – 448 с.
4. «Кращий порт Азовського моря». Літопис історії Бердянська очима кореспондентів «Одеського Вісника» (1861 – 1875 рр.) // упоряд. : І. І. Лиман, В. М. Константинова. – Бердянськ – Таганрог : РА «Тандем – У», 2007. – 360 с.
5. «Юне місто». Літопис історії Бердянська очима кореспондентів «Одеського Вісника» (1827 – 1860 рр.) // упоряд. : І. І. Лиман, А. М. Піменов. – Бердянськ – Ростов-на-Дону : Тандем – У, 2007. – 358 с.
6. Експозиція Бердянського краєведческого музею. – БКМ – КП 21497 Д 8017 (Афиша концерта в городском театре. 15 октября. 1875 г.) – Л. 1-1об.
7. Бердянский краеведческий музей. – БКМ– КП 21495 Д 8015 (Программа спектакля в Бердянском театре в пользу недостаточных учениц женской народной школы. 13. 07. 1881 г.) – Л. 1-1об.
8. «Повітова столиця». Літопис історії Бердянська очима кореспондентів «Одеського Вісника» (1876 – 1893 рр.) / упоряд. : І. І. Лиман, В. М. Константинова. – Бердянськ – Невинномиськ : Тандем – У, 2007. – 378 с.
9. Бердянский краеведческий музей. – БКМ – КП 17124 Д 5871 (Программа спектакля в Бердянском театре с благотворительной целью. 19. 11. 1882 г.) – Л. 1-1об.
10. Експозиція Бердянського краєведческого музею. – БКМ – КП 21494 Д 8014 (Афиша спектакля «Современная рк. а». 15 июня 1882 г.) – Л. 1-1об.
11. Експозиція Бердянського краєведческого музею. – БКМ – КП 21496 Д 8016 (Афиша спектакля «Светские ширмы» 26 июля 1883 г.) – Л. 1-1об.
12. Артист. – М., 1892. – № 20. – февраль– С. 144.
13. Артист. – М., 1892. – №21. – март. – С. 147.
14. Бердянська чоловіча гімназія (1901–1919 роки) / упоряд. : І. І. Лиман, В. М. Константинова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету.. – Київ : Освіта України, 2007. – Т. II. - 631 с.

15. Экспозиция Бердянского краеведческого музея. – БKM – КП 3061 Д 729 (Письмо Рогову Р. К. от Председателя Бердянского музыкально-драматического кружка 1904 г.). – Л. 1-1об.

16. Экспозиция Бердянского краеведческого музея. – БKM – КП 14118 Ф 5967 (Фото «Члены физико-медицинского общества после спектакля в пользу больных туберкулезом»). – Л. 1-1об.

17. Бердянский краеведческий музей. – БKM – КП 26329 Д 10722 (афиша Зимнего городского театра. 20 февраля 1915 г.). – Л. 1-1об.

18. Бердянский краеведческий музей. – БKM – КП 26330 Д 10723 (афиша Зимнего городского театра. 28 марта 1915 г.). – Л. 1-1об.

19. Бердянский краеведческий музей. – БKM – КП 26328 Д 10721 (афиша Зимнего городского театра. 11 апреля 1915 г.). – Л. 1-1об.

20. Бердянский краеведческий музей. – БKM – КП 20813 Д 7730/2 (афиша летнего театра А.Ф.Гурского «Миссь Гоббсь» (комедия в 4-х действиях) от 30 мая 1915 г.). – Л. 1-1об.

Стаття надійшла до редакції 15.04.2015

O. O. Demidko

THE DRAMATIC ART OF NORTH PRYZOVIA: BERDYANSK THEATER (XIX – FIRST HALF OF XX CENTURY)

The author investigates the specific city of the formation and development of Berdyansk theater in the 30s of North Pridavia in XIX – the first half of the XX century. Essential for the formation of cultural and artistic space North Pridavyye was the discovery of Berdyansk theater. The lack of comprehensive general works on the designated theme is the urgency and the need to study. The theater building in Berdyansk was built in the first half of the XIX century. In the XIX century features of development of Berdyansk theater became poor training of actors and the low level of interest among the audience. Considerable attention is paid to the repertoire, charitable activities of the theater and the main problem. Theater workers conducted extensive charity work in different directions: assistance to the needy people of the city, the sick, the victims of the war. The author examines the creative pursuits of actors and other touring troupes. At the beginning of the XX century. changing repertoire, opens summer theater, which contributed to the development of theatrical art in the city and the region as a whole. In the article examines the role of Berdyansk theatre in social and cultural life of the region's population.

Key words: Berdyansk Theater, North Pridavia, cultural and artistic space, affiche, repertoire.

УДК 7.071.1

В. Ю. Дорофєєва

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА КОМПОЗИТОРСЬКА ШКОЛА: НОВА МУЗИКА

Стаття присвячена дослідженню останніх досягнень сучасної української композиторської школи. Висвітлюється функціонування сучасної академічної музики у вітчизняному мистецькому просторі, а також у загальноєвропейському контексті. Аналізується поява проектів, пов'язаних із розвитком «нової музики», організованих